

Riu Llobregat

El Pont de Vilomara i Rocafort

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Pont de Vilomara
Alçada: 200

Coordenades:

Latitud: 41.70915
Longitud: 1.86943
UTM Est (X): 405943
UTM Nord (Y): 4618102

Classificació

Número de fitxa 08182 - 262
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Pública
Titular: Agència Catalana de l'Aigua - Generalitat de Catalunya
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: ds., 25/08/2018 - 02:00

Descripció

El riu Llobregat travessa el municipi del Pont de Vilomara i Rocafort de Nord a Sud pel seu costat oest on de frontera natural amb Manresa. En l'extrem nord-oest atermena amb Sant Fruitós del Bages.

En el seu pas pel municipi, es nodreix bàsicament de la riera de Nespres, que en el seu darrer tram rep el nom de riera de Sant Esteve. Neix sota el Montcau i passa pel municipi de Mura i també de Rocafort. Pel costat nord, fa de separació natural amb el municipi de Talamanca. La segona riera que nodreix el riu

Llobregat és la de Santa Magdalena i els seus afluents com la riera de la Casa Nova, anomenada també de la Santa Creu, el torrent del Mal, el de les Arcades i el de la font de la Rovira, el torrent del Còdol Llarg i la riera de Cal Vibó, amb el torrent del Flequer, el de Colldat, el de Casassaies i el de Coma Bou, el torrent de Rocafort i el de la font de l'Àlber. També hi ha el torrent del Marquet.

Des del punt de vista geològic, es tracta d'un territori que s'enfila des de la vora del riu costa amunt fins a la llarga carena que dona pas a l'estreta vall de la riera de Mura. Aquesta comarca està constituïda per una plana central formada per la conca d'erosió dels rius Cardener i Llobregat, amb uns relleus perifèrics que en els sectors meridionals són les serralades que pertanyen al sistema muntanyós del Pre-litoral. Si bé el Pont de Vilomara i Rocafort no està ben bé situat en la plana central, sí que ocupa una posició perifèrica a l'altre costat del riu Llobregat, un cop passat el congost que es forma davant del nucli urbà del Pont de Vilomara, per cavalcar-se damunt dels estreps de la serra de Sant Llorenç de Munt i de l'Obac i per tant, presenta un relleu més accidentat que la resta de municipis.

La vegetació de ribera hi és present amb presència de pollancres, àlbers, algun vern a més de fenassars, joncs, canyissar, tamarius i bardissars. Tots aquests elements retenen l'aigua, preserven un ecosistema específic amb una gran quantitat d'ocells que, per la seva supervivència, depenen del seu estat de conservació. Els torrents que hi desaigüen són refugi i nodreixen a varies espècies de mamífers, a més de servir de vies de pas naturals per als animals. El riu també es presenta com un tallafocs natural amb una combustibilitat molt més reduïda.

Observacions:

Cal fomentar la preservació de les terres de conreu que estan situades a prop de les lleres del riu Llobregat i també d'algunes de les rieres. La intervenció dels pagesos ajuda a mantenir la llera en bon estat, alhora que s'amplia una franja de protecció no només en cas d'incendi sinó també en cas de crescudes.

Història

Històricament, el Pont de Vilomara és lloc de pas obligat des del camí Ral que sortia de Manresa en direcció a les Esdolines, Vall-Honesta i per la Barata seguirà el curs de la riera de Rubí fins a Terrassa on enllaçava amb el camí que menava a Barcelona i la que seguia la Strata Francisca o Camí de França. La transformació de la llera del riu a partir del segle XIX amb el procés d'industrialització és flagrant. Nombroses fàbriques tèxtils s'instal·len tant al Llobregat com al Cardener (riu que també transcorre pel municipi). El procés comporta la construcció de nombrosos habitatges a proximitat dels edificis fabrils degut a l'arribada de gent de fora que busca millorar la seva qualitat de vida. El Pont de Vilomara es desenvolupa mentre que el nucli antic de Rocafort perd importància i queda relegat a un petit nucli rural format per les cases disposades arran dels camins històrics.

Bibliografia

BOLÓS, O.; VIGO, J. (1984). Flora dels Països Catalans. Vol. I. Ed. Barcino. Barcelona
BORRÀS, A. (1980). Els ocells de la comarca del Bages. Aproximació al medi humà i cultural de la comarca. Ed. Montblanch-Martin. Granollers.
MORATÓ, Jordi (1990). Influència del riu Llobregat sobre les aus migratòries. Dins periòdic informatiu El Brogit. Núm. 116, pp.12 a 14. Ed. El Brogit. Manresa.

